

Tlačová správa

Luxemburg 15. januára 2019

System bezpečnosti potravín v EÚ je preťažený, konštatujú audítori

Podľa novej správy Európskeho dvora audítorov má systém EÚ na ochranu spotrebiteľov pred chemickými nebezpečenstvami v potravinách pevný základ a vo svete je uznávaný, no v súčasnosti je preťažený. Audítori hovoria, že Európska komisia a členské štáty nemajú kapacitu na to, aby systém realizovali v plnej miere.

Politika EÚ v oblasti bezpečnosti potravín má za cieľ zaručiť vysokú mieru ochrany ľudského života a zdravia a chrániť občanov EÚ pred tromi typmi nebezpečenstiev v potravinách: fyzickými, biologickými a chemickými. Tento audit bol zameraný na chemické nebezpečenstvá.

Audítori zistili, že model EÚ pre bezpečnosť potravín je uznávaný po celom svete, no v súčasnosti je preťažený. Uvádzajú, že na právnom rámci upravujúcom chemické látky v potravinách, krmivách, rastlinách a živých zvieratách sa stále pracuje a zatiaľ sa neuplatňuje v takej miere, ako sa predpokladalo v právnych predpisoch EÚ týkajúcich sa potravín. Európsky úrad pre bezpečnosť potravín, ktorý poskytuje vedecké poradenstvo, na základe ktorého sa tvorí politika EÚ, má okrem toho nahromadenú nedokončenú prácu v súvislosti s chemickými látkami. To má vplyv na riadne fungovanie častí systému a súdržnosť modelu ako celku.

„Bezpečnosť potravín je pre EÚ dôležitou prioritou; má dosah na všetkých občanov a je úzko prepojená s obchodom,“ uviedol Janusz Wojciechowski, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za túto správu. „Súčasný systém EÚ však naráža na niekoľko nezrovnalostí a výziev.“

Kontroly niektorých členských štátov pokrývajú určité chemické látky častejšie ako ostatné a ich právne rámce sú také rozsiahle, že verejné orgány majú ťažkosti plniť si všetky povinnosti. Audítori poukazujú na to, že kontroly verejných orgánov môžu tvoriť len malý podiel všetkých vykonávaných kontrol a že najlepším spôsobom, ako zachovať model EÚ dôveryhodným, je, ak sa verejné systémy kontroly budú dopĺňať so systémami súkromného sektora. Možnosti dosiahnutia synergických účinkov týchto dvoch typov systémov sa však ešte len začali preskúmať.

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov.

Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – hovorca

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tlačový tajomník

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

EÚ na základe kritérií nebezpečnosti obmedzila používanie niektorých pesticídov. Audítori vysvetľujú, že rezíduá takýchto pesticídov sa však napriek tomu môžu tolerovať v produktoch dovezených do EÚ, ak sa pri vyhodnotení rizika preukázalo, že nepredstavujú riziko pre spotrebiteľov.

Audítori tiež identifikovali obmedzenia v systéme kontroly, pretože členské štáty mali ťažkosti stanoviť povahu opatrení na presadzovanie predpisov, ktoré sa majú prijať v prípade nedodržania pravidiel.

Audítori Európskej komisii odporúčajú:

- posúdiť prípadné zmeny v právnych predpisoch upravujúcich chemické nebezpečenstvá s ohľadom na schopnosť uplatňovať tieto predpisy dôsledne,
- naďalej podporovať komplementárnosť, aby sa verejné orgány členských štátov mohli vo väčšej miere spoľahnúť na kontroly, ktoré vykonáva súkromný sektor,
- vysvetliť, aké opatrenia prijme v súvislosti s rezíduami pesticídov na zachovanie rovnakej miery uistenia pri potravinách vyprodukovaných v EÚ i pri dovezených potravinách a ako bude zároveň naďalej dodržiavať pravidlá organizácie WTO,
- poskytnúť členským štátom ďalšie usmernenie k uplatňovaniu opatrení na presadzovanie predpisov a k zlepšeniu postupov v súvislosti s monitorovaním dodržiavania pravidiel EÚ týkajúcich sa potravín.

Poznámka pre redaktorov

Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie sa európski občania tešia jednej z najvyšších mier záruky bezpečnosti potravín vo svete. Prednosti modelu EÚ vyplývajú:

- z jeho štruktúry riadenia, v ktorej je zodpovednosť rozdelená medzi dve výkonné agentúry a Komisiu a ktorá oddeľuje vyhodnocovanie rizika od riadenia rizika,
- z jeho cieľa posúdiť bezpečnosť chemických látok predtým, ako sa použijú v potravinovom reťazci,
- z jasného rozdelenia zodpovednosti medzi súkromným sektorom a verejnými kontrolnými orgánmi.

S cieľom zaručiť, že potraviny dovezené do EÚ spĺňajú tie isté prísne normy bezpečnosti, EÚ okrem toho vyžaduje, aby aj krajiny mimo EÚ dodržiavali normy EÚ.

EDA prezentuje svoje osobitné správy Európskemu parlamentu a Rade EÚ, ako aj iným zainteresovaným stranám, napríklad národným parlamentom, subjektom z oblasti priemyslu a zástupcom občianskej spoločnosti. Veľká väčšina odporúčaní, ktoré v našich správach predkladáme, sa zavádza do praxe. Táto vysoká miera prijatia našich odporúčaní vyzdvihuje prínos našej práce pre občanov EÚ.

Osobitná správa č. 2/2019 „Chemické nebezpečenstvá v našich potravinách: politika EÚ v oblasti bezpečnosti potravín nás chráni, čelí však výzvam“ je k dispozícii v 23 jazykoch EÚ na webovom sídle EDA eca.europa.eu.